

Diplomová práce „Sedes imperii – centra politické, ekonomické a kulturní moci tetrarchů“

Autorka: Bc. Alžběta Motlochová

Vedoucí práce: Mgr. Helena Tůmová, PhD.

Oponentka: Mgr. Petra Tušlová, PhD.

Předložená práce je čistě komparativní, kladoucí si za cíl „zmapovat historické, ekonomické a kulturní okolnosti proměny pozdně antické společnosti, které souvisí s ustavením tetrarchie v roce 285, a to na příkladu přeměny vybraných měst označovaných jako sedes imperii, doplněných o soukromé císařské rezidence ve Spalatu a Felix Romulianě“. Text popisuje množství rozmanitých fenoménů doby před i po tetrarchické na pozadí (přehnaně deskriptivních) historických okolností. Není však jasné, jak velká část těchto informací přispívá k našemu poznání *sedes imperii*. Popisovány jsou římské *villae* a *vici* – před a po tetrarchii; architektura a reliéfy z doby tetrarchů; konstantinovská doba a přeměna *sedes imperii* v pozdní antice. Závěr celé práce *de facto* chybí.

Zásadní problém celé práce je nedostatečné odkazování na primární zdroje, a to jak v případě informací, tak obrazové přílohy. Velmi často jsou citovány diplomové práce studentů a místo dohledání odkud jiný student informaci čerpal, se autorka spokojí s jeho verzí a převyprávěním. Stejně tak tomu je u obrázků – přesto, že student (ze kterého autorka čerpá) uvedl zdroj publikace a obrázek nijak neupravoval, autorka odkazuje na něj a nesnaží se dohledat originální zdroj. Pravděpodobně je stejně nakládáno s vědeckými publikacemi viz str. 96 „A.J Parker katalogizovala 1200 nálezů“ a odkaz pod čarou 403 cituje Kingsley 2009. Literatura se zdá být často zastaralá, např. vychází z interpretace osídlování provincií z 80. či 90. let a množství informací, zejména v textu do str. 49, je naprosto povrchních, neúplných a zavádějících. Dojem z celé textu je ve výsledku rozpačitý, vzbuzující pochybnosti o jeho aktuálnosti a důvěryhodnosti. Zde některé podezřelé části z textu:

Sekce 2.2.2 Funkce sedes imperii str. 21

- „Principát je definován jako období, kdy se stavělo jen v Římě a veškeré stavby mimo Řím byly architektonicky v lokálním stylu“. Toto mělo být změněno za tetrarchie, kdy se začala budovat horrea, lázně, cirkvy, triumfální oblouky atd. i mimo Řím.“ Téměř se zdá, že autorka tvrdí, že tyto stavby do té doby mimo Řím neexistovaly.

Sekce 3.2 – porovnání villae rusticae a vici z doby císařství a tetrarchie

- Z uvedeného textu není jasný rozdíl mezi villae a vici vybudovaných v těchto dvou období, jak jejich podoba, tak četnost, přesto autorka dojde k závěru, že (str. 40): „Zvýšený počet v.r. a v. v blízkosti *sedes imperii* podporuje tvrzení, že se jednalo o centra daných provincií, ať už po stránce hospodářské, kulturní nebo politické.“

Formální podoba práce

- V úvodu zcela chybí odkazy na literaturu, a zde načrtnuté dělení práce na kapitoly je zbytečné!
- V poznámkách pod čarou velmi často chybí tečky na konci vět
- V poznámkách pod čarou jsou uvedeny odkazy na mapy a obrázky – zcela nevhodné místo!!!
- Text má všelijaké zarovnání, tabulky v textu nemají popisky
- Seznam literatury je rozházený, v důsledku velmi nepřehledný. Proč ISBN?
- Cirk! Ne crikus villa rustica × villae rusticae, vicus × vici. „Villy rustica“ je lingvistický zločin
- V závěru je zopakován přehled kapitol bez jakékoliv interpretace sepsaného textu.

Práce je rozsáhlá, nicméně, kromě detailních historických událostí jde často jen po povrchu a jednotlivé části spolu (zdánlivě?) nesouvisí. Ve chvíli, kdy je třeba je propojit – tedy sepsat závěr – a dát všem informacím smysl, končí bez vysvětlení. Současně mne mrzí, že v některých bodech nedošlo k pokroku od práce bakalářské, kde byl již autorce vyčítán nedostatek úsilí v dohledání originální zdrojů informací a laxní přístup k používané literatuře a informacím. Zdá se tedy, že práce představuje minimální, pokud nějaký, postup od práce bakalářské k práci magisterské.

Vzhledem k popsaným skutečnostem nedoporučuji tuto magisterskou práci k obhajobě a navrhuji klasifikaci nedostatečně, tedy za 4.

V Praze 02.01.2024

Mgr. Petra Tušlová, PhD.